

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/17/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515200452
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8515200452.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v právnej veci žalobkyne Q. B., nar. XX.X.XXXX, bytom K. X, XXX XX B. C., občianka SR, právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Ľudova 14, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, adresa pre doručovanie Nerudova 14, 040 01 Košice proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 196 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 196 eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 29.1.2015 do zaplataenia a n a h r a d i ť jej trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 247,93 eur s tým, že trovy konania je p o v i n n ý zaplatiť na účet Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Ľudova 14, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466 a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 6.2.2015 žiadala aby súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia zo spotrebiteľskej zmluvy vo výške 196 eur a príslušenstvom.

Žalobu odôvodnila tým, že dňa 16.6.2010 uzatvoril so žalovanou spoločnosťou zmluvu o spotrebnom úvere č.XXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 200 eur, úver sa zaviazala splatiť 12-timi splátkami po 33 eur okrem istiny úveru sa zaviazala splatiť aj poplatok úveru vo výške 196 eur, celkom teda 396 eur. Poukázala na skutočnosť, že úverová zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je úver poskytnutý žalobkyni úverom bezúročným a bez poplatkov. Ďalej poukázala na skutočnosť že odplata za poskytnutie úveru dosahovala 98 %, čo niekoľkonásobne prevyšovalo odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore s ustanovením § 53 ods.6 Obč. zák. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia odvolacích súdov v obdobných veciach. Keďže úverová zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebnom úvere, pre rozpor dohody o odplate so zákonom a s dobrými mravmi, mal žalovaný nárok len na vrátenie ním poskytnutej istiny predmetného úveru vo výške 200 eur, keďže žalobkyňa

2C/17/2015

- 2 -

zaplatil na účet žalovaného súhrne sumu 396 eur, to znamená o 196 eur viac, než žalovaný mal nárok, žiadala sumu 196 vydať ako bezdôvodné obohatenie.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe v prvom rade namietal miestnu príslušnosť tunajšieho súdu. Ďalej uviedol, že nárok uplatnený žalobkyňou považuje za nedôvodný a v celom rozsahu ho neuznáva. Zdôraznil, že úver bol žalobkyni poskytnutý na výkon zamestnania a preto sa na ňu nevzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. Zmluva o úvere bola uzavretá platne na základe slobodnej vôle žalobkyne a žalovaného. Podmienky poskytnutia úveru boli žalobkyni známe. Ďalej uviedol, že žalobkyňa nesprávne právne posúdila vec, pretože účastníci uzatvorili podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Z.z. nepomenovanú zmluvu, preto sa táto neriadi ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Navyše účastníci v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy dohodli, že právne vzťahy medzi nimi sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Uznesením č.k. 2C/17/2015-34 zo dňa 30.6.2015 súd vyslovil, že na konanie je príslušný Okresný súd Stará Ľubovňa, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.7.2015

V toto uznesení súd odôvodnil, z akých dôvodov súd považuje úverovú zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania za úver, ktorý je spotrebiteľským.

Pojednávania sa účastníci konania nezúčastnili napriek riadne a včas vykázanému doručeniu, svoju neúčast' ospravedlnili, súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti, preto súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov - Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 1.6.2010, potvrdením žalovaného, splátkami a pokutami, výzvou na vrátenie plnenia z 23.1.2015 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Žalobkyňa uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere dňa 16.6.2010. Súdu bolo doručená ťažko čitateľná kópia úverovej zmluvy (čl. 26 spisu). Na základe tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 200 eur, žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť žalovanému túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 196 eur, t.j. celkovú čiastku 396 eur v 12 mesačných splátkach po 33 eur, počnúc dňom 17.7.2010. V zmluve je označené, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytované na výkon zamestnania.

Žalobkyňa pred súdom dňa 30.6.2015 uviedla, že finančné prostriedky použila na bežný chod domácnosti, úverovú zmluvu vypisoval zamestnanec, resp. iná osoba žalovaného, tejto osobe hovorila na čo úver potrebuje, pričom zdôraznila, že v čase uzatvorenia úverovej zmluvy pracovala v riadnom pracovnom pomere ako upratovačka a predsa nebude zakupovať čistiace prostriedky zo svojho.

2C/17/2015

- 3 -

Súd z obsahu zmluvy zistil, že sa jedná o typovú zmluvu, keď tlačivo - formulár označený ako Zmluva o úvere je rozdelené vertikálne na niekoľko častí, s možnosťou vpisovania konkrétnych údajov o spotrebiteľovi a úvere, jeho výške, výške poplatku, celkovú čiastku, počet a výška splátok, ďalej údaje o ručiteľovi. Vyhlásenie dlžníka o tom, že sa oboznámi a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. V spodnej časti tlačiva je priestor pre podpis mandátára a dlžníka, posledný rámček obsahuje potvrdenie o prevzatí peňažnej hotovosti.

Opačná strana Zmluvy o úvere, ktorá bola ako listinný dôkaz predložená súdu neobsahuje Všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

Predmetná úverová zmluva podľa zistení súdu neobsahuje údaje ako je výška RPMN, výška priemernej RPMN, výška úveru, rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky, termín konečnej splatnosti úveru a pod.

Ako vyplýva z obsahu zmluvy žalobkyni bola dňa 16.6.2010 vyplatená v hotovosti suma 200 eur čo potvrdil svojím podpisom na Zmluve o úvere.

Z potvrdenia zamestnávateľa žalovaného čl.4 vyplýva, že žalobkyňa predmetnú úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX splatila v sume 396 eur na istine sumu 200 eur a na poplatku sumu 196 eur.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne posúdenie:

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Obč. zák. ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

2C/17/2015

- 4 -

Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Obč. zák. ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

2C/17/2015

- 5 -

Systém ochrany zavedený Smernice Rady 4. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ktorá bola implementovaná do Slovenského právneho poriadku vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti (rozsudok Banco Espanol de Crédito).

Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (k 16.6.2010) ďalej len ZoSÚ tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

(2) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby

spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 559 ods. 1 Obč. zák. splnením dlh zanikne.

Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výška úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1, 2 Nariadenia vlády. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení

základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Vzhľadom na uvedené súd právne uzatvára:

Predmetom konania je nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 196 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi skutočne poskytnutou sumou žalobkyňi zo strany žalovaného, t.j. sumu 200 eur a sumou, ktorú žalobkyňa zaplatil žalovanému to je suma 396 eur.

Je nepochybné, že účastníci konania uzavreli zmluvu o úvere. Uvedený typ zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Na druhej strane je tiež nepochybné, že žalobkyňa v danom prípade vystupoval ako fyzická osoba, ktorá pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, teda ako spotrebiteľa, kým žalovaný pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ.

To, že žalobkyňa vystupovala ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti alebo pri výkone zamestnania (ako je to uvedené v úverovej zmluve) súd skonštatoval už v uznesení, v ktorom rozhodoval o námietke miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu. Súd opakovane uvádza, že žalobkyňa v čase uzatvorenia úverovej zmluvy pracovala ako upratovačka, pričom poskytnuté finančné prostriedky použila na bežný chod domácnosti čo uviedla aj osobe, ktorá úverovú zmluvu vypisovala.

Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy, povahy jej účastníkov, výšky úveru a práv a povinností jednotlivých strán je zrejmé, že táto spĺňa podmienky spotrebiteľského úveru.

Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného uvedené v písomnom vyjadrení k návrhu, že účastníci uzatvorili tzv. „nepomenovanú zmluvu“, jednoznačne ide o úverovú zmluvu, ktorá spĺňa podmienky spotrebiteľského úveru. Súd nemá žiadne pochybnosti o tom, že právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o úvere pod číslom XXXXXXXXXX z 16.6.2010 je vzťahom spotrebiteľským v zmysle citovaného § 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nakoľko ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru.

Keďže ide o spotrebiteľský úver okrem úpravy zmluvy o úvere je potrebné prihliadať aj na úpravu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len ZoSÚ) , ktorý je úpravou „lex specialis“ k úprave Obchodného zákonníka a takáto zmluva musí mať náležitosti upravené týmto zákonom. Zároveň je potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to §§ 52 a nasl., ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv.

Ustanovenie § 53 Obč. zák. vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou

2C/17/2015

- 8 -

ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedná poctivému prístupu k podnikaniu. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je nutné zdôrazniť, že spotrebiteľ v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už vôbec prečítať ale bo pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase podpisu zmluvy medzi účastníkmi konania boli údaje o:

- druhu spotrebiteľského úveru,
- údaje o sprostredkovateľovi, ktorý uzavrel so žalobkyňou úverovú zmluvu,
- dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- úroková sadzba spotrebiteľského úveru,
- ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN)
- výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom,

- priemernú hodnotu RPMN.

Ide o údaje, ktoré majú napomôcť spotrebiteľovi zorientovať sa v množstve ponúk od rôznych inštitúcií poskytujúcich úvery a porovnať si cenu toho ktorého úveru.

V zmluve o úvere, ktorá je predmetom súdneho konania uvedené údaje chýbajú.

Absenciu týchto údajov zákon č. 129/2010 Z.z. sankcionuje tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda dlžník je povinný vrátiť veriteľovi iba sumu, ktorá mu bola poskytnutá.

Žalovaný je nebankovým subjektom pôsiacim na finančnom trhu v Slovenskej republike, ako taký je si vedomý toho, aké právne predpisy regulujú jeho činnosť a neuvedenie zákonom požadovaných náležitostí, ktoré sú vyššie rozvedené, je nepochybné úmyselným porušením zákona.

Za takéhoto stavu súd dospel k záveru, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobkyňa bola povinná zaplatiť žalovanému iba sumu, ktorú skutočne od žalovaného obdržala.

Ďalej súd uvádza, že pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, má sa za to, že musí ísť o také zmluvné dojednanie medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu a obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nespĺnenia povinnosti na strane oboch účastníkov.

2C/17/2015

- 9 -

K tomu je potrebné uviesť, že zmluvné dojednania medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov.

Rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne neprijateľné, pretože je z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené.

V zmluve o úvere bol dohodnutý príslušný poplatok v sume 196 eur, čo je 98 % poskytnutého úveru .

Účastníkmi konania dojednaný poplatok vo výške 98 % úveru podľa názoru súdu neobstojí pri posudzovaní súladu výšky so zákonným znením ustanovenia § 53 ods. 6 Obč. zák. účinného od 01.06.2010.

Súd považuje dojednaný poplatok, čo je v podstate zmluvná odmena ako zmluvnú podmienku za neprijateľnú.

Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka vyjadrujúca finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Podľa názoru súdu pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

Súd dodáva, že bez ohľadu na povahu tiesne, a teda aj využitie finančnej tiesne dlžníka v spojení s neprimeranou hodnotou protiplnenia predstavuje podľa názoru súdu konanie v rozpore s dobrými mravmi a na finančnom trhu pri požiadavke odbornej starostlivosti je takáto úverová politika neakceptovateľná.

V tejto súvislosti súd poukazuje na Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1Co/2/2015 z 11.3.2015, ktorý potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 21C 123/2014 z 8.10.2014 v obdobnej veci týkajúcej sa žalovaného a ktorý určil za absolútne neprijateľnú zmluvnú podmienku uzavretú v zmluve medzi účastníkmi konania č. 8570270 a to v bode 13 vo všeobecných podmienkach poskytovania úveru v tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3-iny zahŕňajúce náklady na vypracovanie, uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

2C/17/2015

- 10 -

Ustanovenie § 53a ods. 1 Obč. zák. zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Obč. zák.; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku.

Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z.z.).

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods. 1 Obč. zák. procesný súd teda ani nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu poplatku, pretože je právoplatne judikovaný ako neprijateľný a iný postup by len realizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Vzhľadom na všetky vyššie rozvedené skutočnosti súd má za to, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 16.6.2010 sa považuje za úver bezúročný a bez poplatkov, potom má žalovaný právo len na vrátenie skutočnej sumy, ktorú vyplatil žalobkyni.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalovaný poskytol žalobkyni sumu 200,- eur, pričom od žalobkyni prijal plnenie v sume 396,- eur, plnenie nad sumu 200,- eur predstavuje v zmysle § 451 ods. 2 Obč. zák. plnenie bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný v zmysle § 451 ods. 1 Obč. zák. povinný žalobcovi vydať.

Na základe uvedených skutočností súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, zaviazal žalovaného vrátiť žalobkyni ňou požadovaný rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru a sumou zaplattenou t.j. sumu 196,- eur do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Ďalej žalobkyňa žiadala priznať úroky z omeškania zo žalovanej sumy od 29.1.2015 v sadzbe 8,05 %.

Vychádzajúc z ustanovenia § 563 Obč. zák. a podľa ustálenej súdnej praxe, pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je povinný subjekt povinný vydať bezdôvodné obohatenie prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. Ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu, dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe však nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému.

2C/17/2015

- 11 -

Listom zo dňa 23.1.2015 vyzvala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia do 28.1.2015, nasledujúceho dňa bol žalovaný v omeškaní.

Výška úrokovej sadzby stanovenej ECB k 29.1.2015 bola 0,05 %, úrok 8,05 %.

Na základe uvedeného potom súd priznal žalobkyni úrok z omeškania v sadzbe 8,05 % ročne od 29.1.2015 do zaplataenia zo sumy 196,- eur.

O trovách konania vo veci samej súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. teda podľa zásady úspechu, tak že úspešný účastník má právo na náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatnenie a bránenie práva od neúspešného účastníka.

Právny zástupca žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 16.11.2015 vyčíslil trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia sumou 247,93 eur.

Súd vyhádza z hodnoty predmetu sporu vo výške 196 eur, pričom je viazaný návrhom úspešného účastníka do takej miery, že nemôže priznať úspešnému účastníkovi viac alebo iné trovy, ako si výslovne uplatnil.

Podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. za úkony právnej služby patrí tarifná odmena vo výške 18,26 eur (§10 ods. 1 citovanej vyhlášky).

Žalobcovi patrí odmena právneho zástupcu vo výške 18,26 eur za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie žaloby, účasť na konaní pred súdom dňa 30.6.2015), spolu 54,78 eur. K tejto odmene je potrebné prepočítať náhradu režijného paušálu v zmysle § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky za 3 úkony vykonané v roku 2015 á 8,39 eur, spolu 25,17 eur.

Potom odmena právneho zástupcu žalobkyne zvýšená o DPH činí sumu 79,95 eur.

Právnomu zástupcovi žalobkyne v zmysle § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky patria hotové výdaje - strata času za účasť na výsluchu dňa 30.6.2015 z Košíc do Starej Ľubovne a späť za 8 polhodín á 13,98 eur čo spolu činí 111,84 eur.

- cestovné z Košíc do Starej Ľubovne a späť motorovým vozidlom právneho zástupcu zn. Opel Astra, pri spotrebe 6,20 l/100 km, cene PH 1,360 eur/l a ubehnutých 210 km je cena PHM 17,71 eur a paušálna náhrada 210 x 0,183 eur = 38,43 eur, spolu náhrada cestovného 56,14 eur.

Celkové trov právneho zastúpenia činí suma 247,93 eur.

Trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 247,93 eur je žalovaný povinný v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť na účet právneho zástupcu Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Ľudova 14, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466 do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

2C/17/2015

- 12-

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 205a ods. 1 O.s.p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 205a ods. 2 O.s.p. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 251 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá

2C/17/2015

- 13 -

vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.